

BELGISCHE SENAAT**SENAT DE BELGIQUE**

ZITTING 1986-1987

11 JUNI 1987

**Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 147bis
van het Kieswetboek**

**Voorstel van wet houdende wijziging van
artikel 147bis van het Kieswetboek met betrek-
king tot stemming bij volmacht**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER TOUSSAINT

Tijdens de vergadering van 11 juni jl. heeft de Commissie het wetsontwerp en het wetsvoorstel die betrekking hebben op artikel 147bis van het Kieswetboek, samen onderzocht.

De indiener leidt zijn voorstel in door nogmaals te wijzen op het essentiële van de motivering in de toelichting, waar hij onder meer een aantal ongelukkige toestanden aanhaalt,

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Paque, voorzitter; Cardoen, De Baere, De Kerpel, Doumont, Flagothier, J. Gillet, Langendries, Luyten, mevr. Maes-Vanrobaeys, de heer Mouton, mevr. Panneels-Van Baelen, de heren Peermans, Pinoie, Vandenhante, mevr. Van den Poel-Welkenhuysen, de heren J. Van Eetvelt, Vanlerberghe en Toussaint, rapporteur.
2. Plaatsvervangers : de heer Glibert en mevr. Tyberghien-Vandenbussche.
3. Andere senatoren : de heren Hismans en Trussart.

R. A 13724

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

407 (1986-1987) : N° 1.

R. A 13574

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

261 (1985-1986) : N° 1 : Voorstel van wet.

SESSION DE 1986-1987

11 JUIN 1987

**Projet de loi modifiant l'article 147bis du
Code électoral**

**Proposition de loi modifiant l'article 147bis du
Code électoral relatif au vote par procuration**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR
PAR M. TOUSSAINT

Lors de sa réunion du 11 juin dernier, la Commission a examiné conjointement ce projet et cette proposition de loi qui traitent tous deux de l'article 147bis du Code électoral.

L'auteur introduit sa proposition en rappelant l'essentiel des motivations contenues dans les développements parmi lesquelles l'exemple de plusieurs situations malheureuses pour

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Paque, président; Cardoen, De Baere, De Kerpel, Doumont, Flagothier, J. Gillet, Langendries, Luyten, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mouton, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Peermans, Pinoie, Vandenhante, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. J. Van Eetvelt, Vanlerberghe et Toussaint, rapporteur.
2. Membres suppléants : M. Glibert et Mme Tyberghien-Vandenbussche.
3. Autres sénateurs : MM. Hismans et Trussart.

R. A 13724

Zie :

Document du Sénat :

407 (1986-1987) : N° 1.

R. A 13574

Zie :

Document du Sénat :

261 (1985-1986) : N° 1 : Proposition de loi.

waarbij in de huidige wetgeving de stemming bij volmacht niet mogelijk is. Om deze ongerijndheden uit de wereld te helpen, wil dit voorstel dat een kiezer die niet in staat is zijn kiesplicht te vervullen, als gemachtigde kan aanwijzen :

— Een kiezer die, ofwel de echtgenoot is, ofwel een bloed- of aanverwant tot de tweede graad;

— Is er geen echtgenoot dan wel bloed- of aanverwant tot de tweede graad die in dezelfde gemeente woont, een kiezer uit deze gemeente die vrij gekozen wordt door de volmachtgever.

Aangezien de vrederechter of de notaris de akten van bekendheid eerst afgeven na overlegging van een bewijs van afstamming uitgereikt door de gemeentediensten of na inzage van de verschillende trouwboekjes, is hun tussenkomst overbodig.

De burgemeester van de gemeente van de volmachtgever kan, op basis van voormelde stukken, hetzij de verwantschap bevestigen tussen de gemachtigde en de volmachtgever, hetzij bevestigen dat er geen bloed- of aanverwant tot de tweede graad in de gemeente woont.

Een lid vindt dat de zelfs ongelukkige bijzondere gevallen de regel bevestigen. Hij is van oordeel dat het uitbreiden van de mogelijkheid om een volmacht te geven tot om het even wie, niet democratisch is. Elke controle ter zake wordt zo onmogelijk.

Een ander lid wil weten of de indiener een hiërarchie wil instellen voor de keuze van de gemachtigde dan wel volledige vrijheid laat aan de volmachtgever.

De indiener van het voorstel bevestigt dat het wel degelijk om een volledige vrijheid gaat.

De Minister is eveneens van oordeel dat de beperkingen in de huidige wetgeving iets te streng zijn. In zijn ontwerp stelt hij dan ook voor de mogelijkheden te verruimen, maar zonder te ver te gaan, d.w.z. tot de derde graad.

De indiener van het voorstel dringt er anderzijds op aan dat het optreden van de notaris of de vrederechter voor het opmaken van de akten van bekendheid, niet langer vereist zou zijn. Hij vindt dat deze procedure de mensen te veel afschrikt.

De Minister erkent dat de verplichting, een attest van verwantschap voor te leggen via de tussenkomst van een notaris of vrederechter te zeer afschrikt. Om deze reden zal hij zijn diensten de mogelijkheid doen onderzoeken om deze voorafgaande controle te vervangen door een verklaring op erewoord, waarbij in strafmaatregelen voorzien wordt in geval later zou worden vastgesteld dat de volmachtgever zijn keuze zou hebben laten vallen op een gemachtigde die niet zijn echtgenoot of een bloed- of aanverwant in de toegelaten graad zou zijn.

De indiener van het voorstel is het eens met die argumenten en verklaart dat hij zijn voorstel wil intrekken, indien de mogelijkheid om volmacht te verlenen wordt uitgebreid zodat ook de bloed- of aanverwanten tot de derde graad in aanmerking komen en indien de bepaling inzake het optreden van notarissen of vrederechters wordt geschrapt.

lesquelles les dispositions de la législation actuelle ne permettent pas l'exercice du droit de vote par procuration. Dans le but de corriger ces anomalies, la présente proposition de loi tend à ce qu'un électeur empêché de remplir personnellement son devoir électoral puisse désigner comme mandataire :

— Un électeur qui est soit leur conjoint soit un parent ou allié jusqu'au deuxième degré;

— A défaut de conjoint ou d'un parent ou allié jusqu'au deuxième degré habitant dans leur propre commune, un électeur choisi librement par le mandant, dans ladite commune.

Comme le juge de paix ou le notaire ne délivrent les actes de notoriété que sur présentation d'un acte d'hérédité délivré par l'administration communale ou au vu des divers livrets de mariage, leur intervention est superfétatoire.

Le bourgmestre de la commune du mandant peut, sur base des documents précités, soit attester la parenté du mandataire et du mandant, soit l'inexistence d'un parent ou allié jusqu'au deuxième degré dans la commune.

Un membre estime que les cas particuliers, même malheureux, confirment la règle. Il considère qu'étendre la faculté de donner une procuration à n'importe qui n'est pas démocratique. Cela supprime tout contrôle en la matière.

Un autre membre voudrait savoir si l'auteur prévoit une hiérarchie dans le choix du mandataire ou laisse une liberté totale au mandant.

L'auteur de la proposition confirme qu'il s'agit bien d'une liberté totale.

Le Ministre, quant à lui, estime, qu'en effet, il y a dans la législation actuelle un peu trop de rigueur dans la limitation. Aussi dans son projet propose-t-il de l'élargir, mais sans excès, c'est-à-dire jusqu'au troisième degré.

L'auteur de la proposition insiste d'autre part pour que soit supprimée l'intervention du notaire ou du juge de paix pour l'établissement des actes de notoriété. Il trouve cette procédure beaucoup trop dissuasive.

Concernant l'obligation de fournir une attestation de lien de parenté, à l'intervention d'un notaire ou juge de paix, le Ministre reconnaît que cette procédure est fort dissuasive. C'est pourquoi il fera examiner par ses services la possibilité de remplacer ce contrôle préalable par une déclaration sur l'honneur assortie de sanctions pénales au cas où il s'avérait ultérieurement que le mandant aurait fait choix d'un mandataire en dehors de son conjoint ou de ses parents ou alliés au degré autorisé.

Se ralliant à ces arguments, l'auteur de la proposition déclare que si on étend la possibilité d'octroi de la procuration aux parents ou alliés jusqu'au troisième degré et si on supprime l'intervention des notaires ou juges de paix, il a l'intention de retirer sa proposition.

Het enig artikel van het ontwerp wordt aangenomen met 11 tegen 4 stemmen.

Vertrouwen wordt geschenken aan de rapporteur voor het opmaken van dit verslag.

De Rapporteur,

T. TOUSSAINT.

De Voorzitter,

G. PAQUE.

L'article unique du projet de loi est adopté par 11 voix contre 4.

Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,

T. TOUSSAINT.

Le Président,

G. PAQUE.